

UNITED DUTCH CARIBBEAN
ARCHITECTS & ENGINEERS

Algemene Regeling voor Opdrachtgevers en Adviseurs

AROA 2018

Status: DEFINITIEF
Revisie: 02
Datum: 27 maart 2019

UNITED DUTCH CARIBBEAN
ARCHITECTS & ENGINEERS

Inhoudsopgave

1. Algemene bepalingen.....	3
2. Werkzaamheden van de adviseur en omvang van een opdracht	3
3. Financiële bepalingen.....	4
4. Toezichthoudend personeel, adviseurs	10
5. Verdere verplichtingen van de adviseur	10
6. Aansprakelijkheid van de adviseur	11
7. Bevoegdheden van de adviseur bij het voeren van directie.....	13
8. Bijzonder verloop van een opdracht.....	14
9. Eigendoms- en auteursrechten.....	15
10. Geschillen	16
11. Verplichtingen opdrachtgever	16
BIJLAGE I begrippenlijst omvang van de opdracht.....	18

UNITED DUTCH CARIBBEAN
ARCHITECTS & ENGINEERS

1. Algemene bepalingen

Artikel 1

Deze regeling betreft de rechtsverhouding die ontstaat indien een natuurlijk persoon of rechtspersoon, hierna genoemd "de opdrachtgever", aan een natuurlijk persoon of aan een aantal in een maatschap verenigde natuurlijke personen of aan een rechtspersoon, optredende als adviserend ingenieur(s), hierna genoemd "de adviseur", een opdracht geeft tot het verrichten van bepaalde - in deze regeling bedoelde - werkzaamheden.

Onder architect verstaan deze Regelen de Beoefenaar van de bouwkunst die er zijn beroep van maakt ontwerpen voor bouwwerken te vervaardigen en bij de uitvoering van die ontwerpen de directie te voeren alsmede adviezen te verstrekken in aangelegenheden de bouwkunst rakende. In het kader van deze regeling wordt de architect genoemd "de adviseur".

De adviseur is de vertrouwensman van de opdrachtgever, die raad geeft in technische en/of esthetische aangelegenheden. Hij behartigt diens belangen naar zijn beste weten en kunnen. Voor zover tussen de opdrachtgever en de adviseur overeengekomen, treedt hij bij de vervulling van een hem gegeven opdracht tegenover derden op als gemachtigde van de opdrachtgever met inachtneming van hetgeen hieromtrent in deze regeling is bepaald.

Artikel 2

Een opdracht wordt geacht tot stand te zijn gekomen, zodra de opdrachtgever de bijstand of voorlichting van de adviseur heeft ingeroepen en de adviseur tegenover de opdrachtgever vóór de aanvang van zijn werkzaamheden duidelijk heeft laten blijken, dat hij dit als een opdracht, waarvoor deze Regelen van kracht zullen zijn, beschouwt, dat hij die opdracht als zodanig aanvaardt en de opdrachtgever dit uitdrukkelijk of stilzwijgend heeft geaccepteerd. Een en ander dient schriftelijk te worden bevestigd, onverlet de bevoegdheid de totstandkoming van de opdracht met andere middelen te bewijzen.

2. Werkzaamheden van de adviseur en omvang van een opdracht

Artikel 3

Werkzaamheden van de adviseur kunnen worden onderverdeeld in de volgende werkgebieden of een combinatie daarvan:

- [A] werkzaamheden architect (zoals bedoeld in artikel 1)
- [B] ingenieurswerkzaamheden op het gebied van bouw- en waterbouwkunde
- [T] ingenieurswerkzaamheden op het gebied van technische installaties:
 - a. de warmte-, luchtbehandelings- en sanitaire techniek met inbegrip van de daartoe behorende regelapparatuur;
 - b. de werktuigkunde;
 - c. de elektrotechniek.
- [F] ingenieurswerkzaamheden op het gebied van akoestiek, andere gebieden van de bouwfysica en de trillingstechniek
- [C] ingenieurswerkzaamheden op het gebied van constructies (beton-, metaal, kunststof- en metselwerkconstructies, funderingen, grondmechanische en hydrologische vraagstukken e.d.)
- [O] overige ingenieurswerkzaamheden

UNITED DUTCH CARIBBEAN
ARCHITECTS & ENGINEERS

De adviseur zal in de opdracht duidelijk vastleggen op welk werkgebied, danwel op welke werkgebieden de opdracht betrekking heeft en wat de omvang van de opdracht is. Hierbij kan gebruik gemaakt worden van de begrippen zoals bedoeld in de bijlage I.

Artikel 4

1. De opdracht omvat al hetgeen tussen opdrachtgever en adviseur is overeengekomen.
2. Tenzij anders overeengekomen:
 - a. Een opdracht tot het maken van een ontwerp omvat niets anders dan het maken van een voorlopig ontwerp, bedoeld in bijlage I sub a.
 - b. Een opdracht tot het maken van het definitief ontwerp omvat hetgeen is omschreven in bijlage I sub b.
 - c. Een opdracht tot het gereedmaken van een werk voor aanbesteding omvat het maken van de bestekstekeningen, het bestek en de begroting, als in bijlage I sub c, d en e.
3. In afwijking van lid 2 sub c kan de opdrachtgever na de opdracht bedoeld in lid 2 sub a een opdracht tot het gereedmaken van het werk voor aanbesteding verlenen, omvattende zowel hetgeen in lid 2 sub b als sub c is bedoeld.
4. Indien de opdrachtgever met de adviseur is overeengekomen dat het voeren van directie en het verzorgen van de eindoplevering door de opdrachtgever danwel door derden zullen worden verricht, dient de opdrachtgever de adviseur in de gelegenheid te stellen er op toe te zien, dat de uitvoering in overeenstemming met zijn bedoelingen geschiedt, en daartoe adviezen te geven.

3. Financiële bepalingen

Artikel 5*

1. De opdracht-administratie van de adviseur is zodanig ingericht, dat de te declareren advieskosten kunnen worden vastgesteld aan de hand van aan die administratie te ontleen gegevens.
2. In de tussen partijen overeengekomen bedragen en in de in deze regeling genoemde bedragen zijn de omzetbelasting en andere algemene belastingen niet inbegrepen. De opdrachtgever vergoedt de door de adviseur ter zake van de opdracht verschuldigde omzetbelasting en andere algemene belastingen.

Artikel 6*

1. De advieskosten bestaan uit het honorarium, de toezichtskosten en de bijkomende kosten.
2. Het honorarium is de vergoeding die de adviseur toekomt voor diens werkzaamheden.
3. Toezichtskosten zijn kosten die de adviseur voor het toezicht op de uitvoering van het object maakt.

* Artikelen of delen van teksten zijn ontleend aan de DNR 2011 (herzien juli 2013)

UNITED DUTCH CARIBBEAN
ARCHITECTS & ENGINEERS

4. Tot de bijkomende kosten behoren ondermeer:
- a. de ten behoeve van de opdracht gemaakte reis- en verblijfskosten;
 - b. de kosten samenhangend met het keuren van materialen, constructies en installaties, alsmede de kosten samenhangend met andere eenvoudige beproevingen of analyses;
 - c. de kosten van terreinopnemingen, boringen, opmetingen van bestaande werken en installaties, het in tekening brengen van de resultaten van een en ander en de kosten van verdere onderzoeken, zoals die op het gebied van waterloopkunde, grondmechanica, fysica en chemie;
 - d. de kosten van het gebruik van instrumenten die door de adviseur bij metingen en proefnemingen ter beschikking worden gesteld;
 - e. de kosten van het vermenigvuldigen van overeenkomsten, bestekken, tekeningen, berekeningen, rapporten e.d. door middel van lichtdrukken, fotokopiëren, plotten, printen of anderszins;
 - f. de kosten gemoeid met het maken van foto's, maquettes, perspectieven en andere presentaties, indien deze door de opdrachtgever of door een overheidsinstantie worden verlangd;
 - g. de kosten van telecommunicatie, porti en aankondigingen per advertentie;
 - h. registratie, kadastrale kosten en andere verschotten;
 - i. de kosten van de onderhandelingen over onteigening en die van rechtsaangelegenheden of scheidsgedingen;
 - j. kosten gemaakt bij de aanbesteding of aanwijzing;
 - k. kosten gemaakt bij het aangaan van contracten en het uitbrengen van deurwaardersexploten, legeskosten, vertaalkosten e.d.

Artikel 7 *

1. Het honorarium wordt voorafgaand aan de totstandkoming van de opdracht naar keuze van partijen schriftelijk vastgesteld op een van de hieronder vermelde wijzen of een combinatie daarvan:
 - a. als percentage van de uitvoeringskosten;
 - b. op grondslag van de tijd besteed aan de vervulling van de opdracht;
 - c. een tussen partijen overeengekomen vast bedrag;
 - d. naar enige andere, tussen partijen overeengekomen maatstaf.
2. De toezichtskosten worden voorafgaand aan de totstandkoming van de opdracht naar keuze van partijen schriftelijk vastgesteld op een van de hieronder vermelde wijzen of een combinatie daarvan:
 - a. als percentage van de uitvoeringskosten;
 - b. op grondslag van de tijd besteed aan het toezicht;
 - c. een tussen partijen overeengekomen vast bedrag;
 - d. naar enige andere, tussen partijen overeengekomen maatstaf.

* Artikelen of delen van teksten zijn ontleend aan de DNR 2011 (herzien juli 2013)

UNITED DUTCH CARIBBEAN
ARCHITECTS & ENGINEERS

3. De bijkomende kosten worden voorafgaand aan de totstandkoming van de opdracht naar keuze van partijen schriftelijk vastgesteld op een van de hieronder vermelde wijzen of een combinatie daarvan:
 - a. als percentage van de uitvoeringskosten;
 - b. naar de werkelijk gemaakte kosten;
 - c. een tussen partijen overeengekomen vast bedrag;
 - d. als percentage van het honorarium;
 - e. naar enige andere, tussen partijen overeengekomen maatstaf.

Artikel 8 *

Berekening als een percentage:

1. Het percentage van de uitvoeringskosten aan de hand waarvan de van de uitvoeringskosten advieskosten worden bepaald, wordt voorafgaand aan de opdracht overeengekomen.
2. In de fasen voorafgaand aan de fase van prijs- en contractvorming, wordt ten behoeve van het berekenen van de advieskosten gebruik gemaakt van een door de adviseur gemaakte en bij die fasen behorende raming van de uitvoeringskosten, dan wel – indien de raming door een andere partij wordt opgesteld – van die raming, mits deze door de adviseur na controle is aanvaard. De definitieve advieskosten worden bepaald zodra de begroting behorend bij de fase technisch ontwerp/bestek is gemaakt en door de opdrachtgever goedgekeurd.
3. Vanaf de fase prijs- en contractvorming wordt ten behoeve van het berekenen van de advieskosten bij de uitvoering van het object, gebruik gemaakt van de definitieve uitvoeringskosten, opgesteld aan de hand van de kosten van de aan de uitvoerende bedrijven opgedragen uitvoeringswerkzaamheden vermeerderd met het saldo van meer- en minderwerk.
4. De opdrachtgever verstrekt de adviseur ter zake van de uitvoeringskosten de nodige gegevens ten behoeve van het juist berekenen van de advieskosten.
5. Tot de uitvoeringskosten worden mede gerekend de waarde van de door of vanwege de opdrachtgever te leveren of ter beschikking te stellen materialen en onderdelen van het werk, alsmede de overige kosten, welke gemoed zijn met deze leveringen of terbeschikkingstellingen.
6. Tot de uitvoeringskosten als grondslag voor de advieskosten worden mede gerekend het saldo van de verrekening van wijzigingen van lonen en sociale lasten en van wijzigingen van prijzen, huren en vrachten of, indien deze verrekening door betaling van een afkoopsom is uitgesloten, deze afkoopsom.
7. Wordt het object niet uitgevoerd, of eindigt de opdracht voordien door opzegging, dan worden de uitvoeringskosten als grondslag voor de advieskosten met inachtneming van het bepaalde in lid 1 definitief vastgesteld naar het bij het tot stand komen van de opdracht tussen partijen overeengekomen bedrag aan uitvoeringskosten of, bij gebreke daarvan, naar de laatste raming of begroting van de adviseur, dan wel – indien de raming of begroting door een andere partij wordt opgesteld – van die raming of begroting, mits deze door de adviseur na controle is aanvaard.

* Artikelen of delen van teksten zijn ontleend aan de DNR 2011 (herzien juli 2013)

UNITED DUTCH CARIBBEAN
ARCHITECTS & ENGINEERS

Artikel 9 *

Berekening op grondslag van bestede tijd:

1. Partijen komen voorafgaand aan de totstandkoming van de opdracht het in rekening te brengen tarief per tijdseenheid voor bij het project betrokken functiegroepen of medewerkers schriftelijk overeen. Indien is vastgesteld dat het tarief voor een bepaalde periode geldt, overlegt de adviseur tijdig met de opdrachtgever over een wijziging van het tarief na die periode.
2. Onder bestede tijd wordt verstaan het totaal van alle uren die zijn besteed aan het vervullen van de opdracht en de reistijd die voor de vervulling van de opdracht noodzakelijk is.

Artikel 10 *

Vaststelling vast bedrag:

1. Advieskosten als vast bedrag worden bij het totstandkomen van de opdracht schriftelijk overeengekomen.
2. Het vaste bedrag voor de advieskosten wordt geacht uitsluitend te dienen voor de vergoeding van de nauwkeurig in de opdracht vermelde omvang en duur van de werkzaamheden.

Artikel 11 *

Advieskosten in geval van aanpassingen en wijzigingen:

1. De opdrachtgever is afzonderlijke advieskosten verschuldigd voor wijzigingen die de adviseur dient uit te voeren, voor zover deze niet het gevolg zijn van een toerekenbare tekortkoming van de adviseur.
2. Indien de wijzigingen het gevolg zijn van een toerekenbare tekortkoming van de adviseur, is de opdrachtgever wel advieskosten verschuldigd voor zover aan deze advieskosten werkzaamheden ten grondslag lagen die ook bij een juiste vervulling van de opdracht noodzakelijk zouden zijn geweest.
3. Doen zich ten opzichte van de totstandkoming van de opdracht wijzigingen voor als genoemd in hoofdstuk 8 en artikel 17 en leiden deze tot een wijziging van de werkzaamheden van de adviseur, dan worden in overleg de advieskosten herzien.

Artikel 12

1. Indien de adviseur gegevens moet verzamelen om een volledig bouwprogramma te verkrijgen, omdat de opdrachtgever deze niet in voldoende mate heeft kunnen verstrekken, kan de adviseur daarvoor afzonderlijk worden gehonoreerd en wordt dit vastgelegd in de opdracht zoals bedoeld in artikel 4.1
2. Indien de opdrachtgever wenst, dat de adviseur samenwerkt met een adviseur voor programmering en/of organisatie voor het opstellen van een programma van eisen, kan de adviseur daarvoor afzonderlijk worden gehonoreerd en wordt dit vastgelegd in de opdracht zoals bedoeld in artikel 4.1
3. Indien de opdrachtgever de in lid 2 genoemde samenwerking wenst gedurende de gehele duur van de voorbereiding en/of de bouw, kan de adviseur daarvoor afzonderlijk worden gehonoreerd en wordt dit vastgelegd in de opdracht zoals bedoeld in artikel 4.1

* Artikelen of delen van teksten zijn ontleend aan de DNR 2011 (herzien juli 2013)

UNITED DUTCH CARIBBEAN
ARCHITECTS & ENGINEERS

Artikel 13

Bij sloopwerkzaamheden, metingen voor nieuwe bouw of verbouwing, onderzoek van bestaande constructies op eigen of belendend terrein, onderzoek naar servituten, aanvragen van een vergunning op grond van de Hinderwet e.d., bemoeiingen met het verwerven van bouwterrein, bemoeiingen met de meubilering van het gebouw, de vaste versieringen en de tuinaanleg voor zover de kosten van deze werken niet in de bouwkosten zijn begrepen e.d. kan de adviseur daarvoor afzonderlijk worden gehonoreerd en wordt dit vastgelegd in de opdracht zoals bedoeld in artikel 4.1

Artikel 14

Bij bemoeiingen met onvoorziene gebeurtenissen zoals faillissement, surseance van betaling of overlijden van de aannemer, bemoeiingen met geschillen arbitrage, etc. kan de adviseur daarvoor afzonderlijk worden gehonoreerd bovenop de opdracht zoals bedoeld in artikel 4.1

Artikel 15

De adviseur kan in de opdracht zoals bedoeld in artikel 4.1 afspraken vastleggen over aanvullende diensten en bijbehorende kosten zoals:

- a. werkzaamheden, bedoeld in art. 13, adviezen, conferenties, berekeningen of andere werkzaamheden, waarin de vorige artikelen niet voorzien is
- b. werkzaamheden voor taxaties, jury-lidmaatschap e.d.

Artikel 16*

Betaling van advieskosten:

1. De opdrachtgever betaalt de advieskosten op declaratie van de adviseur.
Opdrachtgever en adviseur komen bij de opdracht een betalingsschema in termijnen overeen. De adviseur declareert de advieskosten volgens het overeengekomen betalingsschema of, bij gebreke daarvan, in maandelijkse termijnen naar rato van de voortgang van de werkzaamheden.
2. De adviseur is gerechtigd een einddeclaratie in te dienen zodra zijn werkzaamheden zijn voltooid, dan wel op de dag waarop de opdracht is opgezegd.
3. De declaratie van de adviseur is gespecificeerd en wordt op verzoek van de opdrachtgever van de nodige bewijsstukken voorzien.
4. De opdrachtgever betaalt het gedeclareerde bedrag, voor zover niet anders is overeengekomen, binnen 30 dagen na de datum van de betreffende declaratie.
5. Indien de opdrachtgever de juistheid van een declaratie – of een gedeelte daarvan – betwist, is hij niettemin gehouden tot tijdig betalen van het niet betwiste gedeelte. Betwisting van een declaratie dient schriftelijk en binnen de betaaltermijn te geschieden. Blijkt de betwiste declaratie – of het betwiste gedeelte – alsnog verschuldigd, dan wordt de door de opdrachtgever verschuldigde wettelijke rente berekend vanaf de dag waarop de betaling uiterlijk had behoren te geschieden.

* Artikelen of delen van teksten zijn ontleend aan de DNR 2011 (herzien juli 2013)

UNITED DUTCH CARIBBEAN
ARCHITECTS & ENGINEERS

6. Verricht de opdrachtgever de ingevolge de opdracht verschuldigde betaling niet tijdig en is de vertraging niet het gevolg van een aan de adviseur toe te rekenen omstandigheid, dan is de opdrachtgever zonder nadere ingebrekestelling in verzuim en kan de adviseur aanspraak maken op vergoeding van rente tegen het wettelijk rentepercentage, met ingang van de dag volgend op de dag die is overeengekomen als uiterste betalingsdag tot en met de dag waarop de opdrachtgever de declaratie heeft voldaan.
7. Vindt de betaling niet plaats binnen één maand na de dag waarop deze uiterlijk had behoren te geschieden, dan kan de adviseur aanspraak maken op vergoeding van rente tegen het wettelijk rentepercentage verhoogd met drie procent met ingang van de dag waarop deze maand is verstreken, een en ander zonder nader herinneringsbericht of aanmaning van de adviseur.
8. Over de door de adviseur gevorderde rente wordt geen rente berekend.
9. Alle werkelijk door de adviseur gemaakte onkosten om tot voldoening van zijn declaratie te geraken, zowel gerechtelijke als buitengerechtelijke kosten, komen voor rekening van de opdrachtgever.

Artikel 17

1. Indien de vervulling van een door de adviseur aanvaarde opdracht wordt vertraagd door omstandigheden, welke hem redelijkerwijs niet kunnen worden aangerekend, is de opdrachtgever verplicht de adviseur naar billijkheid de kosten en schaden te voldoen, die voortvloeien uit de door de adviseur voor de vervulling van de opdracht aangegane verbintenissen, terwijl de adviseur zijnerzijds deze kosten en schaden zoveel mogelijk moet beperken.
2. Indien een vertraging, bedoeld in lid 1, langer dan twee maanden heeft geduurd is de adviseur bevoegd, in afwijking van het betalingsschema als bedoeld in art. 16.1, het honorarium naar rato van verrichte arbeid te vorderen.
3. Indien de vertraging langer dan een jaar heeft geduurd, is de adviseur bevoegd in afwijking van het bepaalde in art. 16 het honorarium te vorderen overeenkomstig art. 32 lid 1.
4. Indien het uitstel langer duurt dan drie jaar wordt de opdracht, tenzij anders wordt overeengekomen, als herroepen beschouwd en zijn de bepalingen van art. 32 van toepassing.

Artikel 18

De adviseur stelt de definitieve grootte van zijn honorarium eerst vast als zijn werkzaamheden geheel beëindigd zijn en alle factoren, die de grootte van het honorarium beïnvloeden, bekend zijn. In dit verband dienen alle voordien door de adviseur aan de opdrachtgever toegezonden declaraties te worden beschouwd als voorlopig.

UNITED DUTCH CARIBBEAN
ARCHITECTS & ENGINEERS

4. Toezichthoudend personeel, adviseurs

Artikel 19

Tenzij opdrachtgever en adviseur anders zijn overeengekomen wordt het personeel, belast met het dagelijks toezicht op het werk in uitvoering, de administratie daarvan, de keuring van de bouwstoffen en onderdelen, het maken van de revisietekeningen en dergelijke werkzaamheden, door de adviseur aangesteld of ingehuurd, in zijn functie gehouden en van zijn functie ontslagen.

Artikel 20

Samenwerking adviseurs:

1. Indien de adviseur de opdracht krijgt te vervullen in samenwerking met een architect, een of meer andere adviseurs en/of speciale deskundigen, zal in onderling overleg met hen en met de opdrachtgever worden vastgesteld wie met de leiding van de ontwerpgroep zal worden belast, wat ieders verantwoordelijkheid is en hoe de directievoering zal worden geregeld.
2. Wanneer het aantal adviseurs voor een project waarin reeds een of meerderde adviseurs betrokken zijn wordt uitgebreid, worden nieuwe adviseurs in overleg met de leidinggevende adviseur benoemd door de opdrachtgever.
3. Voor de honorering van elke individuele adviseur is niet een der andere adviseurs doch opdrachtgever rechtstreeks jegens de adviseur aansprakelijk. Wel kan in het onder lid a bedoelde overleg afgesproken worden dat een van de adviseurs de verantwoordelijkheid krijgt declaraties van de andere adviseurs te controleren en te accorderen.
4. Indien de adviseur een opdracht krijgt te vervullen, die ook werkzaamheden op een ander dan zijn eigen vakgebied met zich meebrengen, kan hij van de opdrachtgever verlangen dat een deskundige voor dat vakgebied wordt ingeschakeld. Voordat hiertoe wordt overgegaan dient met de opdrachtgever te worden overeengekomen volgens welke regeling de daaruit voortvloeiende meerdere kosten aan hem in rekening zullen worden gebracht.

5. Verdere verplichtingen van de adviseur

Artikel 21

De ontwerpen moeten voldoen aan de eisen, welke de opdrachtgever aan de adviseur heeft medegedeeld, tenzij de adviseur deze eisen niet voor verwezenlijking vatbaar acht; in dat geval is de adviseur verplicht de opdrachtgever tijdig daarop te wijzen. De beoordeling van de vraag, of de adviseur behoorlijk aan zijn opdracht heeft voldaan, betreft de technische uitvoerbaarheid van de bestektekeningen; de esthetische waarde van zijn plan blijft buiten beschouwing.

Artikel 22

Tenzij partijen anders zijn overeengekomen, geldt de volgende regeling:

1. Indien door de opdrachtgever tevoren geen bouwsom aan de adviseur is genoemd, behoudt deze zijn recht op honorarium, kosten der werktekeningen, onkosten en verschotten, ook al zou bij uitvoering het bedrag dat de opdrachtgever zich als bouwsom had bedacht, worden overschreden.

UNITED DUTCH CARIBBEAN
ARCHITECTS & ENGINEERS

2. Indien bij de opdracht tot het gereed maken van het werk voor aanbesteding tussen partijen een bouwsom is overeengekomen en blijkt, dat de verwezenlijking van het werk, volgens de bestektekeningen dit bedrag met meer dan 20% zou overschrijden, dan is de adviseur verplicht het ontwerp, in overleg met de opdrachtgever, zodanig te wijzigen, dat het uitvoerbaar wordt voor de gestelde bouwsom, rekening houdende met de voormelde speling. Hij mag voor een dergelijke wijziging geen afzonderlijk honorarium in rekening brengen, tenzij hij aantoont, dat de overschrijding het gevolg is van een stijging van prijzen en lonen of tenzij hij (de adviseur) aantoont dat de overschrijding het gevolg is van andere omstandigheden waarvoor hij redelijkerwijze niet verantwoordelijk mag worden gesteld.
3. Blijkt een aanwijzing als in het tweede lid bedoeld niet mogelijk, dan is de opdrachtgever voor de vervulling van de opdracht tot het gereedmaken van het werk voor aanbesteding geen honorarium verschuldigd, tenzij de adviseur aantoont, dat de overschrijding het gevolg is van een stijging van prijzen en lonen of tenzij hij (de adviseur) aantoont dat de overschrijding het gevolg is van andere omstandigheden waarvoor hij redelijkerwijze niet verantwoordelijk mag worden gesteld.

Artikel 23

Bij het vervullen van opdrachten moet de adviseur rekening houden met de publiek- en privaatrechtelijke voorschriften, waarvan het bestaan van algemene bekendheid bij adviseurs moet worden geacht en voorts met de bijzondere publiekrechtelijke voorschriften, en - voor zover de opdrachtgever hem daarop opmerkzaam heeft gemaakt - de privaatrechtelijke voorschriften, die hetzij op het bouwterrein, hetzij op bouwwerk van toepassing zijn.

6. Aansprakelijkheid van de adviseur

Artikel 24

1. De adviseur is tegenover de opdrachtgever aansprakelijk voor de schade door deze geleden als rechtstreeks gevolg van een ernstige fout door de adviseur of het in zijn dienst zijnde personeel als bedoeld in art. 19 begaan, tenzij de adviseur aantoont dat de fout onder de desbetreffende omstandigheden bij normale vakkennis en met inachtneming van normale oplettendheid en wijze van vakuitoefening niet door de adviseur had kunnen worden vermeden.
2. Fouten begaan door andere werknemers dan de in art. 19 bedoelde werknemers van de adviseur, worden geacht te zijn begaan door de adviseur.

Artikel 25

De adviseur is bevoegd de eventuele schade voor eigen rekening zelf te beperken of ongedaan te maken. Voor het overige is de door de adviseur te vergoeden schade steeds beperkt tot een bedrag gelijk aan de helft van het hem toekomende honorarium. Elke aansprakelijkheid van de adviseur vervalt door verloop van tien jaren te rekenen van de eerste oplevering van het werk af, tenzij hiervoor in de in artikel 4 bedoelde opdracht een andere termijn overeengekomen wordt.

UNITED DUTCH CARIBBEAN
ARCHITECTS & ENGINEERS

Artikel 26

1. Indien bepaalde onderdelen van het werk worden ontworpen, of ontworpen en uitgevoerd, door derden, draagt de adviseur voor het ontwerp, respectievelijk de uitvoering van de onderdelen geen verantwoordelijkheid.
2. De adviseur is aansprakelijk voor het bouwkundig inpassen van de in het eerste lid bedoelde onderdelen in het geheel van het bouwwerk.

Artikel 27

1. De adviseur is niet aansprakelijk voor de schade die de opdrachtgever lijdt als gevolg van handelen of nalaten van aannemers of leveranciers in strijd met de tekeningen, het bestek, de aanwijzingen van de directie en/of verdere voorwaarden, behoudens de aansprakelijkheid van de adviseur ter zake van het voeren van directie.
2. Van vergoeding door de adviseur van door de opdrachtgever geleden schade zal echter eerst dan sprake kunnen zijn indien en voor zover de opdrachtgever aantoonbaar dat hij voor vergoeding van het door hem geleden vermogensnadeel geen verhaal heeft op de aannemer of leverancier.
3. Indien het tweede lid van toepassing is maar de opdrachtgever ondanks schriftelijke waarschuwing van de adviseur overgaat tot gunning aan een aannemer ten aanzien van wie moet worden aangenomen dat de kansen op verhaal in geval van eventuele schade onvoldoende zullen zijn, is de adviseur niet verplicht tot schadevergoeding.

Artikel 28

1. De adviseur aanvaardt voor overschrijding van rechtsvoorschriften of inbreuk op rechten van derden alleen aansprakelijkheid, indien het bestaan van dergelijke voorschriften of rechten bij op het desbetreffende vakgebied werkzame ingenieurs algemeen bekend is, of wanneer de opdrachtgever de adviseur nadrukkelijk op het bestaan van zodanige voorschriften of rechten heeft gewezen.
2. De adviseur stelt kostenramingen steeds naar zijn beste vermogen op, doch is niet aansprakelijk indien blijkt dat het werk niet voor de geraamde kosten tot stand kan worden gebracht, tenzij de bouwsom, koopsom of aanlegkosten bij de opdracht zijn gelimiteerd. In dat geval is de adviseur verplicht zonder berekening van honorarium of kosten zijn plan zodanig om te werken dat de bouwsom, koopsom of aanlegkosten beneden de bedoelde limiet blijven, tenzij de overschrijding wordt veroorzaakt door bijzondere omstandigheden die als overmacht zijn aan te merken.
3. Indien de opdrachtgever de risico's aan enig werk verbonden door verzekering aan een ander overdraagt, is hij gehouden de adviseur te vrijwaren voor toepassing van enig regresrecht vanwege de verzekeraar.

UNITED DUTCH CARIBBEAN
ARCHITECTS & ENGINEERS

7. Bevoegdheden van de adviseur bij het voeren van directie

Artikel 29

Een opdracht tot het voeren van directie, bedoeld in art. 4, brengt voor de adviseur de bevoegdheid mee, zonder dat daartoe toestemming van de opdrachtgever wordt vereist, de aannemer afwijkingen van bestek en tekeningen te gelasten voor zover deze afwijkingen inhouden wijzigingen van constructievoorschriften, of uit esthetisch oogpunt gewenste veranderingen in onderdelen der vormgeving, een en ander, mits met deze wijzigingen geen hogere bedragen voor de opdrachtgever zijn gemoeid dan waartoe de adviseur ingevolg art. 30 bevoegd is en mits de praktische bruikbaarheid van het werk voor de opdrachtgever beoogde doel daaronder niet lijdt.

Artikel 30

1. Onder 'meerwerk' verstaat deze regeling alle niet in het bestek genoemde of uit de tekeningen voortvloeiende leveringen en/of werkzaamheden ten behoeve van het werk, welke binnen de grenzen door bestek en tekeningen aan gegevens voor een behoorlijke uitvoering van het werk alsnog door de adviseur gewenst worden geoordeeld en waartoe de aannemer niet zonder bijbetaling gehouden is.
2. Onder 'bijgekomen werk' verstaan deze Regelen, die leveringen en/of werkzaamheden, welke buiten de grenzen, door bestek en tekeningen aangegeven, moeten geschieden en een uitbreiding vormen van het werk, zoals dit aanvankelijk was beoogd.
3. Een opdracht tot het voeren van directie, bedoeld in art. 4, brengt voor de adviseur de bevoegdheid mee, zonder dat daartoe de toestemming van de opdrachtgever wordt vereist, de aannemer meerwerk op te dragen mits de totale kosten van dit meerwerk niet hoger zijn dan een in het bestek opgenomen post voor onvoorziene uitgaven, of, bij gebreke daarvan 2% van de bouwsom.
4. Voor het opdragen van bijgekomen werk en voor overschrijding van het voor meerwerk beschikbare bedrag heeft de adviseur eerst de goedkeuring van de opdrachtgever nodig, welke goedkeuring hetzij door de opdrachtgever, hetzij door de adviseur schriftelijk moet worden bevestigd onverlet hun bevoegdheid de verlening van de goedkeuring met andere middelen te bewijzen.
5. Overschrijding van het voor meerwerk beschikbare bedrag of verrekening van een opdracht voor bijgekomen werk zonder goedkeuring van de opdrachtgever of zonder noodzaak voor het treffen van een onmiddellijke voorziening waarover de adviseur de opdrachtgever niet van tevoren kon raadplegen, is voor rekening en risico van de adviseur, voor zover die overschrijding of opdracht niet van nut is voor de opdrachtgever.

Artikel 31

De adviseur, aan wie het voeren van directie is opgedragen, is met uitsluiting van anderen bevoegd te beoordelen of het werk zover gevorderd is en op zodanige wijze is uitgevoerd, dat, gezien de toestand van het werk op de dag van opneming, de aannemer recht heeft op betaling van de gehele of gedeeltelijke aanneemsom overeenkomstig de bepalingen van de aannemingsovereenkomst en daarom aan de opdrachtgever een betalingsmandaat af te geven.

UNITED DUTCH CARIBBEAN
ARCHITECTS & ENGINEERS

8. Bijzonder verloop van een opdracht

Artikel 32

1. De opdrachtgever kan een gegeven opdracht herroepen, mits hij de adviseur een honorering betaalt, dat deze zou toekomen bij voltooiing van het laatste dan aan de orde zijnde onderdeel van het werk, volgens de indeling in art. 4, benevens de kosten der eventueel reeds gemaakte werktekeningen, de reeds door de adviseur gemaakte onkosten en betaalde voorschotten, alsmede de onkosten en verschotten, voortvloeiende uit eventueel door de adviseur voor de verdere vervulling van de opdracht reeds aangegane verbintenissen.
2. Indien de herroeping van de opdracht het gevolg is van het feit, dat de adviseur zijn verplichtingen jegens de opdrachtgever niet is nagekomen, vervalt het recht van de adviseur op honorarium, kosten der werktekeningen, onkosten en verschotten, behalve voor zover de arbeid, onkosten en verschotten de opdrachtgever van nut kunnen zijn, een en ander onverminderd de aansprakelijkheid van de adviseur jegens de opdrachtgever volgens deze Regelen, indien daartoe gronden bestaan.

Artikel 33

De aan de adviseur gegeven opdracht vervalt niet door de dood van de opdrachtgever. Diens rechten en verplichtingen gaan over op zijn erfgenamen. Een besluit tot ontbinding van de rechtspersoon, die de opdracht gaf, alsmede verlies van de rechtspersoonlijkheid van dat lichaam, wordt geacht de gevolgen van een herroeping van de opdracht in de zin van het eerste lid van art. 32 met zich mee te brengen.

Artikel 34

1. De adviseur kan de aanvaarde opdracht neerleggen. In dat geval verbeurt hij het hem voor de reeds verrichte arbeid toekomende aan honorarium en kosten der werktekeningen, benevens het recht op vergoeding van zijn onkosten en verschotten.
2. Indien de adviseur zich zonder gegronde reden onttrekt aan het voeren van directie en de opdrachtgever gebruik maakt van zijn recht volgens art. 37 lid 2 het ontwerp verder uit te voeren alsmede indien de adviseur de opdracht neerlegt, als ingevolge bijzondere van zijn wil onafhankelijke omstandigheden van hem redelijkerwijze niet kan worden verlangd dat hij de opdracht verder vervult, heeft de adviseur recht op honorarium voor de reeds verrichte arbeid, op de kosten der reeds gemaakte werktekeningen, de kosten en verschotten voortvloeiende uit eventueel door hem als adviseur voor de verdere vervulling der opdracht reeds aangegane verbintenissen.
3. Indien de neerlegging van de opdracht door de adviseur een gevolg is van het feit, dat de opdrachtgever zijn verplichtingen jegens de adviseur niet is nagekomen of indien de adviseur aantoonbaar, dat ingevolge handelingen van de opdrachtgever van hem redelijkerwijze niet kan worden verlangd dat hij de opdracht verder vervult, is de opdrachtgever verplicht de adviseur honorarium, kosten der werktekeningen, onkosten en verschotten te betalen als in lid 1 van art. 32 omschreven.

UNITED DUTCH CARIBBEAN
ARCHITECTS & ENGINEERS

Artikel 35

1. De aan de adviseur gegeven opdracht vervalt door zijn dood. Echter moeten aan zijn erfgenamen worden uitbetaald:
 - a. het reeds invorderbare maar nog niet uitbetaalde honorarium;
 - b. een deel van het honorarium voor het dan aan de orde zijnde onderdeel van het werk, berekend naar de stand daarvan bij het overlijden van de adviseur;
 - c. de kosten van de eventueel reeds gemaakte werktekeningen;
 - d. de reeds door de adviseur gemaakte onkosten en betaalde voorschotten;
 - e. de onkosten en verschotten, voortvloeiende uit eventueel door de adviseur voor de verdere vervulling van de opdracht reeds aangegane verbintenissen.
2. De opdrachtgever dient met de erfgenamen overleg te plegen over de keuze van een nieuwe adviseur.

9. Eigendoms- en auteursrechten

Artikel 36

Alle oorspronkelijke schetsen en tekeningen het bestek en de begroting blijven het eigendom van de adviseur. Indien bij de eindoplevering een kopie der revisietekeningen wordt verstrekt, is de opdrachtgever op verzoek van de adviseur verplicht hem een ontvangstbewijs daarvoor te geven.

Artikel 37

1. Onverminderd de bepalingen van de auteurswet heeft de adviseur het uitsluitend recht van verwezenlijking, openbaarmaking en veelevoudiging van zijn ontwerpen, schetsen, tekeningen, modellen, enz.
Het ter hand stellen van de ontwerpen enz. aan de opdrachtgever, geeft deze niet het recht deze ontwerpen enz. zonder toestemming van de adviseur al of niet gewijzigd uit te voeren of te doen uitvoeren, evenmin deze stukken te tonen aan derden, die ze te eigen behoefte of in het belang van anderen in strijd met de Auteurswet zouden willen aanwenden.
2. Indien de adviseur zonder gegronde redenen weigert een opdracht tot het voeren van directie bij verwezenlijking van een door hem vervaardigd ontwerp te aanvaarden, of een zodanige opdracht neerlegt, danwel in feite niet of niet verder uitvoert, alsmede indien de opdrachtgever een opdracht tot het voeren van directie niet verstrekt of herroept op grond van het bepaalde in art. 32 lid 2, heeft de opdrachtgever het recht het ontwerp verder uit te voeren.
3. Indien de opdracht tot het voeren van directie wegens een gegronde reden door de adviseur wordt neergelegd danwel in feite door de adviseur niet verder wordt uitgevoerd, of wegens een gegronde reden door de opdrachtgever wordt herroepen, heeft de opdrachtgever het recht het ontwerp verder uit te voeren, indien het bouwwerk reeds in een zodanig stadium van uitvoering verkeert, dat verdere uitvoering van het bouwwerk redelijkerwijze niet anders gebaseerd kan worden dan op het ontwerp. In dat geval is het bepaalde in art. 4 lid 4 van overeenkomstige toepassing.
4. Indien de opdracht door de adviseur ingevolge bijzondere van zijn wil onafhankelijke omstandigheden, waaronder niet begrepen omstandigheden van financiële aard, niet verder kan worden uitgevoerd, heeft de opdrachtgever het recht het ontwerp verder uit te voeren. In dat geval is het bepaalde in art. 4 lid 4 van overeenkomstige toepassing.

UNITED DUTCH CARIBBEAN
ARCHITECTS & ENGINEERS

Artikel 38

De adviseur heeft het recht de materiele verwezenlijking van zijn ontwerp te voorzien van zijn naam of naamteken, mits dit het uiterlijk of het gebruik van het werk niet schaadt, zomede van het in- en uitwendige afbeeldingen te maken of te doen maken en deze afbeeldingen openbaar te maken en te verveelvuldigen. Onverlet zijn overige rechten bij inbreuk op zijn auteursrecht kan de adviseur eisen, dat zijn naam of naamteken van het werk wordt verwijderd, indien door wijzigingen, zonder zijn goedkeuring aangebracht, dit werk van karakter of gehalte veranderd is.

10. Geschillen

Artikel 39

1. Indien tussen de opdrachtgever of zijn rechtverkrijgenden en de adviseur of zijn rechtverkrijgenden een verschil van mening mocht ontstaan over de inhoud en/of uitvoering van de opdracht of van enige overeenkomst, die daarvan het uitvloeisel is, zal getracht worden dit langs minnelijke weg op te lossen.
2. Indien het verschil van mening niet langs minnelijke weg kan worden opgelost, wordt geacht een geschil te bestaan.
3. Alle geschillen - waaronder begrepen die welke slechts door een der partijen als zodanig worden beschouwd - welke tussen de opdrachtgever en de adviseur c.q. hun erfgenamen of rechtverkrijgende mochten ontstaan naar aanleiding van een door de adviseur verkregen en aanvaarde opdracht, danwel van nadere overeenkomsten die daarvan het gevolg mochten, zullen worden beslecht door een arbitrage commissie bestaande uit 3 leden; die op verzoek van de meest gereden partij benoemd zullen worden door de president van het Hof van Justitie van Curacao.
4. Partijen doen mitsdien zo voor zich als voor hun rechtverkrijgenden afstand van hun recht tot het inroepen van de tussenkomst van de gewone rechter die bij het ontbreken van deze regeling geroepen zou zijn over een tussen hen gerezen geschil uitspraak te doen.
5. Het verzoek tot benoeming van de arbitrage commissie dient binnen een maand van het constateren van het geschil en waarvan schriftelijke mededeling aan de wederpartij is gedaan, aan de President van het Hof te worden gericht.

11. Verplichtingen opdrachtgever

Artikel 40 *

1. De opdrachtgever gedraagt zich jegens de adviseur als een goed en zorgvuldig opdrachtgever. De opdrachtgever is gehouden om alle gegevens van een adviseur vertrouwelijk te houden, voor zover deze gegevens als vertrouwelijk aan de opdrachtgever bekend zijn of voor zover de opdrachtgever redelijkerwijs kan of behoort te weten dat deze gegevens vertrouwelijk zijn.
2. De opdrachtgever is verantwoordelijk voor zowel de tijdige verstrekking als de juistheid van de door of namens hem aan de adviseur verstrekte inlichtingen, gegevens en beslissingen die nodig zijn om de opdracht naar behoren te vervullen. De opdrachtgever vrijwaart de adviseur voor aanspraken van derden ter zake van deze inlichtingen, gegevens en beslissingen.

* Artikelen of delen van teksten zijn ontleend aan de DNR 2011 (herzien juli 2013)

UNITED DUTCH CARIBBEAN
ARCHITECTS & ENGINEERS

3. De opdrachtgever zal documenten die de adviseur bij de vervulling van de opdracht vervaardigt, tijdig beoordelen en na goedkeuring desgevraagd waarmerken.
4. De opdrachtgever is verplicht de adviseur binnen bekwame tijd te waarschuwen indien hij in de adviezen een tekortkoming van de adviseur daadwerkelijk heeft opgemerkt of zich daarvan bewust geweest moet zijn.
5. De opdrachtgever deelt schriftelijk aan de adviseur mee welke natuurlijke persoon of personen bevoegd zijn de opdrachtgever te vertegenwoordigen, zo nodig onder vermelding van de beperkingen van zijn of hun bevoegdheid.
6. In geval van detachering onthoudt de opdrachtgever zich van het in dienst nemen of op andere wijze inschakelen van deze gedetacheerde personen gedurende de looptijd van de detachering en een hieraan gelijke periode direct na het einde van de detachering, met een minimum van drie maanden en een maximum van een jaar.
7. De opdrachtgever draagt zijn opdrachtgeverschap niet geheel of gedeeltelijk over aan een ander zonder toestemming van de adviseur.
8. De opdrachtgever vrijwaart de adviseur tegen aanspraken van derden, die gerelateerd zijn aan de advieswerkzaamheden verricht uit hoofde van de opdracht aan de adviseur. Dit laat onverlet de aansprakelijkheid van de adviseur jegens de opdrachtgever.
9. De opdrachtgever voldoet tijdig aan zijn betalingsverplichting.

UNITED DUTCH CARIBBEAN
ARCHITECTS & ENGINEERS

BIJLAGE I begrippenlijst omvang van de opdracht

Bij het beschrijven van de omvang van de opdracht als bedoeld in artikel 3, kan gebruik gemaakt worden van de onderstaande begrippen.

De definitie van de begrippen is afhankelijk van het werkgebied van de adviseur, waarbij de codering van artikel 3 wordt aangehouden.

Codering werkgebieden artikel 3:

- [A] werkzaamheden architect (zoals bedoeld in artikel 1)
- [B] ingenieurswerkzaamheden op het gebied van bouw- en waterbouwkunde
- [T] ingenieurswerkzaamheden op het gebied van technische installaties:
 - a. de warmte-, luchtbehandelings- en sanitaire techniek met inbegrip van de daartoe behorende regelapparatuur;
 - b. de werktuigkunde;
 - c. de elektrotechniek.
- [F] ingenieurswerkzaamheden op het gebied van akoestiek, andere gebieden van de bouwfysica en de trillingstechniek
- [C] ingenieurswerkzaamheden op het gebied van constructies (beton-, metaal, kunststof- en metselwerkconstructies, funderingen, grondmechanische en hydrologische vraagstukken e.d.)
- [O] overige ingenieurswerkzaamheden

Begrippenlijst

a. het maken van een **voorlopig ontwerp**

- [A] het maken van tekeningen, voldoende om een voorstelling van het bouwwerk te geven; deze tekeningen zullen in de regel bestaan uit een situatietekening en schetstekeningen op kleine schaal van de plattegronden en van de voornaamste doorsnede(n) en gevel(s) van het bouwwerk; het voorlopig ontwerp omvat tevens een globale begroting van kosten per m² bebouwd grondvlak of per m³ inhoud van het bouwwerk.
- [B][T] het nodige overleg over het programma van eisen, het maken van een voorontwerp met voorlopige berekeningen, globale kostenraming en eventuele rentabiliteitsberekening, en voorts het voeren van de daarvoor nodige besprekingen en onderhandelingen, alsmede het doen verrichten van het daarvoor nodige tekenwerk;
- [C] oriënterende bestudering van en overleg over het programma van eisen zoals dat is opgesteld ten behoeve van alle ontwerpers, het overleg met de opdrachtgever, architect en andere adviseurs en voorts het raadplegen van grondmechanische en soortgelijke deskundigen en het toetsen van het ontwerp aan de ontvangen gegevens, het maken, in overleg met andere adviseurs, van een voorontwerp met voorlopige sterkteberekeningen, globale kostenraming en bouwijdraming;

UNITED DUTCH CARIBBEAN
ARCHITECTS & ENGINEERS

b. het maken van een **definitief ontwerp**

- [A] het uitwerken van het voorlopig ontwerp, bestaande uit het maken van tekeningen van alle plattegronden, gevels en doorsneden van het bouwwerk en van situatietekeningen, nodig voor het maken van de bestektekeningen en voor het voeren van besprekingen met bevoegde organen.
- [B][T][C] het maken van het definitieve ontwerp met begroting en de daarvoor nodige berekeningen

c. het maken van **bestektekeningen**

- [A][B] het uitwerken van het ontwerp in tekening in de regel op schaal 1:100, zodanig dat het bestek daarnaar kan worden gemaakt en de bouwvergunning kan worden aangevraagd; alsmede het voeren van besprekingen met de bevoegde organen ter verkrijging hiervan; voorts het maken van die werktekeningen, staten en berekeningen welke voor de aanbesteding nodig zijn.
- [T] het doen vervaardigen van de bestektekeningen met de daarbij uit te voeren berekeningen, alsmede het doen vervaardigen van de in dit stadium voor de uitvoering benodigde detail- en sparingstekeningen;
- [C] het maken van de bestektekeningen van de constructies, vermeld in de opdracht,

d. het maken van het **bestek**

- [A][B][T][C] het nauwkeurig omschrijven van het te maken werk en van de voorwaarden, waaronder dit moet worden uitgevoerd.

e. het maken van de **begroting**

- [A][B][T][C] het samenstellen van de kostenbegroting, opgemaakt naar de berekende hoeveelheden materiaal en de prijzen per eenheid, benevens het berekenen van de verdere kosten aan de uitvoering verbonden, alsmede het maken van de statische en hoeveelheidsberekeningen ten behoeve van de omschrijving in het bestek en van het aanvragen van de bouwvergunning.

f. het houden van de **aanbesteding**

- [A][B][T] het doen aankondigen van de aanbesteding of het uitnodigen van de gegadigden, het verkrijgbaar stellen van bestek, tekeningen en eventuele bijlagen, het geven van inlichtingen en/of aanwijzingen, het in ontvangst nemen van de inschrijving(en) en het geven van advies aan de opdrachtgever omtrent de gunning van het werk, zomede het opmaken van een concept voor een contract van aanneming.
- [C] het medewerken aan het houden van de aanbesteding en aan het uitbrengen van het gunningsadvies;

UNITED DUTCH CARIBBEAN
ARCHITECTS & ENGINEERS

g. het voeren van **directie**

- [A][B] het vertegenwoordigen van de opdrachtgever in alle zaken op de bouw betrekking hebbende, het geven van leiding bij het houden van toezicht op de uitvoering;
het voeren en/of controleren van de correspondentie en administratie daarop betrekking hebbende, waaronder begrepen het bijhouden of doen bijhouden van weekrapporten, waarin o.a. het meer- en minderwerk en de daaruit voortvloeiende geldelijke verrekening wordt aangetekend;
verder het aangeven van de tijdstippen, waarop de aannemer recht heeft op betaling van de gedeeltelijke of gehele aanneemsom en het controleren en zo nodig opmaken van de betalingsbescheiden van het werk, een en ander tot en met de eerste oplevering van het werk; en het coördineren van alle werkzaamheden.
- [T] het uitoefenen van toezicht/inspecties op de uitvoering van de installatie, het keuren van de materialen, het voeren van de nodige administratie, het controleren van rekeningen voor meer- en minderwerk en van termijnrekeningen, het controleren en beproeven van de installatie tijdens de aanleg en – voor zover mogelijk ten behoeve van de (eerste) oplevering- het controleren van de bedieningsvoorschriften, en het uitbrengen van het advies over rekeningen;
- [C] het voeren van de directie over het uitvoeren van de constructies vermeld in de opdracht, waaronder mede is begrepen het doen verrichten van de volgende werkzaamheden; het uitoefenen van toezicht, het keuren van materialen en het keuren van het werk tijdens de bouwwerkzaamheden, het voeren van de nodige administratie, het controleren van rekeningen en het uitbrengen van advies daarover;

h. het verzorgen van de **eindoplevering**

- [A][B] het controleren van de eindafrekeningsbescheiden van het werk, benevens het houden van toezicht op de onderhoudswerkzaamheden en op het maken van de revisietekeningen (zo deze overeenkomstig artikel 44 worden verlangd), waaronder wordt verstaan een bijgewerkt stel afdrukken van de bestektekeningen door het toezichthoudend personeel vervaardigd.
- [T] het controleren en beproeven van de installatie voor zover dit nog niet vóór de (eerste) oplevering kon geschieden, het controleren van rekeningen, benevens het houden van de eindcontrole van de installatie en het uitbrengen van het advies over de eindafrekening.
- [C] het ten behoeve van de oplevering doen verrichten van de volgende werkzaamheden: het opnemen en keuren van de constructies, vermeld in de opdracht, zodra deze gereed zijn, het controleren van rekeningen en het uitbrengen van advies over de eindafrekening.

UNITED DUTCH CARIBBEAN
ARCHITECTS & ENGINEERS

i. het maken van **werktekeningen**

- [A][B] het maken van de werktekeningen ten behoeve van de uitvoering waaronder wordt verstaan het maken van de tekeningen, staten en berekeningen (behalve die genoemd onder c) welke voor uitvoering van het werk nodig zijn, benevens het met het oog op het bouwkundig inpassen in het geheel van het bouwwerk controleren en corrigeren van tekeningen en stukken welke door derden voor de uitvoering van het werk zijn gemaakt
- [T] het controleren van de werktekeningen van derden, het vervaardigen van eventueel nog nodige detail- en sparsingstekeningen
- [C] het verder voor de uitvoering nodige reken- en tekenwerk, waaronder mede zijn begrepen het doen beoordelen en controleren van werktekeningen van derden en het doen vervaardigen van detailtekeningen en de daarvoor nog nodige detailberekeningen, alsook het medewerken aan het vaststellen van een tijdschema voor het nodige tekenwerk;

j. het maken van **revisietekeningen**

- [A][B] het maken van tekeningen waarop achteraf exact de afmetingen van het uitgevoerde werk, of delen daarvan, worden aangegeven en/of het gedurende de uitvoering op tekening vastleggen van het verloop van bijvoorbeeld leidingen die aan het zicht onttrokken worden.
- [T] het maken van de revisietekeningen of, indien het maken van de revisietekeningen volgens bestek aan de installatiefirma is opgedragen, het controleren van deze revisietekeningen